

DE MAHA-CYCLUS

VIER JAAR MET CAMERA
EN FILMTOESTEL
DOOR DE TROPEN

MET I.A.OCHSE OP FILM
EXPEDITIE DOOR INSULINDE

DE N.V. NED. INDISCHE FILM MAATSCHAPPIJ

opgericht te Haarlem in April 1925

en ten nauwste gelieerd aan

N.V. FILMFABRIEK POLYGOON TE HAARLEM,

stelt zich ten doel, de kennis onzer Koloniën te verbreiden, de belangstelling ervoor te bevorderen, betere begrippen ingang te doen vinden omtrent de beteekenis van onze Koloniën, meer speciaal op agrarisch, industrieel, commercieel en ethnografisch gebied, door de vervaardiging van een keur-collectie Indische Films en Foto's en deze zoowel in Indië als moederland en op de wereldmarkt te exploiteeren.

De N.I.F.M. gedenkt in dankbaarheid de sympathie en meereelen steun gedurende haar bestaan ontvangen, o.a. van de Regeering bij monde van Hunne Excellenties de Ministers van Binnenlandsche Zaken en Landbouw, Koloniën, Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen. Voorts van de Vereenigingen „Koloniaal Instituut”, „Oost en West”, het Indisch Genootschap, het Indisch Onderwijs Comité en het Koninklijk Aardrijkskundig Genootschap.

De N.I.F.M. vertrouwt ook in de toekomst op den steun van allen, die haar bij haar nationaal cultureel werk kunnen helpen.

FILMFABRIEK POLYGOON HAARLEM

PRESENTEERT

DE MAHA-CYCLUS

'N N.I.F.M. PRODUCTIE

EEN SERIE FILMWERKEN BETREFFENDE
NEDERLANDSCH INDIE

VERVAARDIGD DOOR DE
N.V. NED. IND. FILM MIJ. TE HAARLEM

Waarom heeft Polygoon aan een serie filmwerken over Ned. Indië den naam „MAHA CYCLUS” gegeven?

MAHA is Sanskriet en beteekent, hoogste, beste, edelste, uitnemendste.

MAHARADJA toch beteekent de edelste, uitnemendste vorst.

Met „MAHA-CYCLUS” wil Polygoon aanduiden, dat uit een met uiterste zorg verzamelden negatief voorraad van meer dan 40 K.M. lengte een strenge selectie is gedaan van 6000 Meter, waarvan zij meent, dat het het uitnemendste is, dat gedurende een vierjarig verblijf door haar begaafden opérateur I. A. Ochse, met ongelooflijk geduld, energie en opoffering werd opgenomen.

Met het woord „MAHA CYCLUS” wil Polygoon zeggen, dat zij een serie filmwerken over Ned. Indië uitbrengt, die tot nu toe niet geëvenaard is.

Nederland zal bij het zien van deze film-productie met bewondering vervuld worden voor de schoonheid van dat ontzaglijk Rijk, dat zich om den evenaar slingert over een uitgestrektheid, als van de Westkust van Ierland tot voorbij de Kaspische Zee in Azië.

Het Nederlandsche Volk zal door deze serie filmwerken nader komen tot Tropisch Nederland en zal dat ver verwijderde deel der aarde, waarmee wij door banden der historie en plichten voor de toekomst gebonden zijn, beter leeren begrijpen.

De „MAHA CYCLUS” van Polygoon bestaat uit drie groote filmwerken elk van vijf deelen.

De titels luiden:

MAHASOETJI - MAHAMOELIA - MAHAKOEASA

Met deze drie namen wil Polygoon de algemeene stemming vertolken, die uit deze drie filmwerken spreekt.

MAHASOETJI

Van Java's Vulkanen Geweld en het Wondere Bali.

MAHASOETJI beteekent het Opperste Pure, het Al Reine.

Java en Bali in hun sfeer van vervallen of nog levende Hindoe cultuur, in hoogste uiting wereld-verzakend en strevend naar ziele-reiniging en opperste vergeestelijking, inspireerde Polygoon tot den naam Mahasoetji.

Deel I

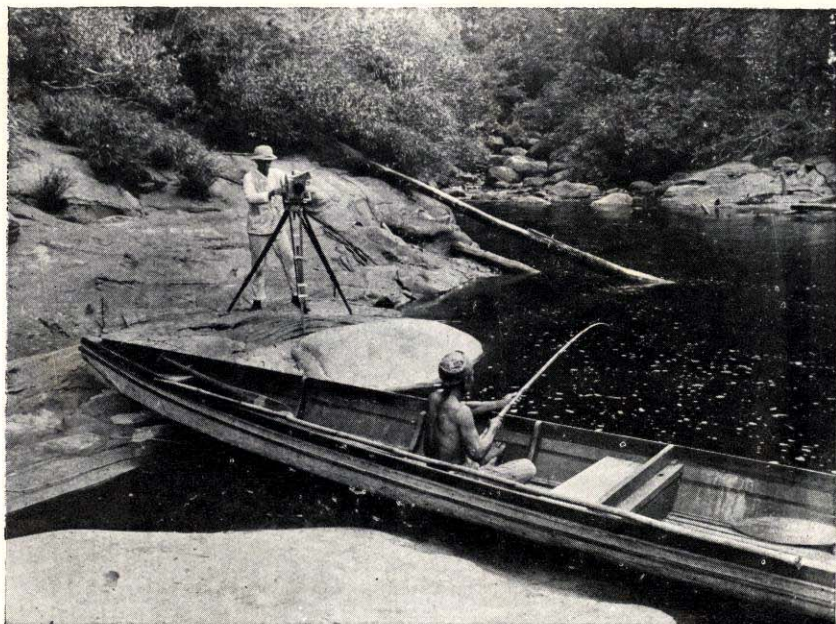
DOOR JAVA'S WONDERTUIN

Door Java's Wondertuin, den wereldberoemden Botanischen Tuin te Buitenzorg... maar plotseling zitten we midden in het Javaansche Volksleven... een wonderdokter, die veertigduizend patiënten tegelijk behandelt... De groote feestdag, Garebeg Poeasa, het einde der Vastenmaand... een Oostersch sprookje... als de Sultan bergen van spijzen aan zijn volk geeft en de Groote Parade plaats heeft der Sultanaats-troepen in pompeuse costuums... een Wajang Wong voorstelling bij den Rijksbestierder van Djokjakarta... en dan treinen we naar Oost Java. We stijgen af in Soerabaja, Insulinde's eerste Koopstad... Als we oversteken naar Madoera, zien we op de reede het heerlijke wedstrijdzeilen der Madoereezen, die koene rekels, die alles durven in hun slanke, wankel prauwen... en tot slot de gewaagde stierenrennen, de nationale liefhebberij van den Madoerees.

Deel II

JAVA EN ZIJN VULKANEN-GEWELD

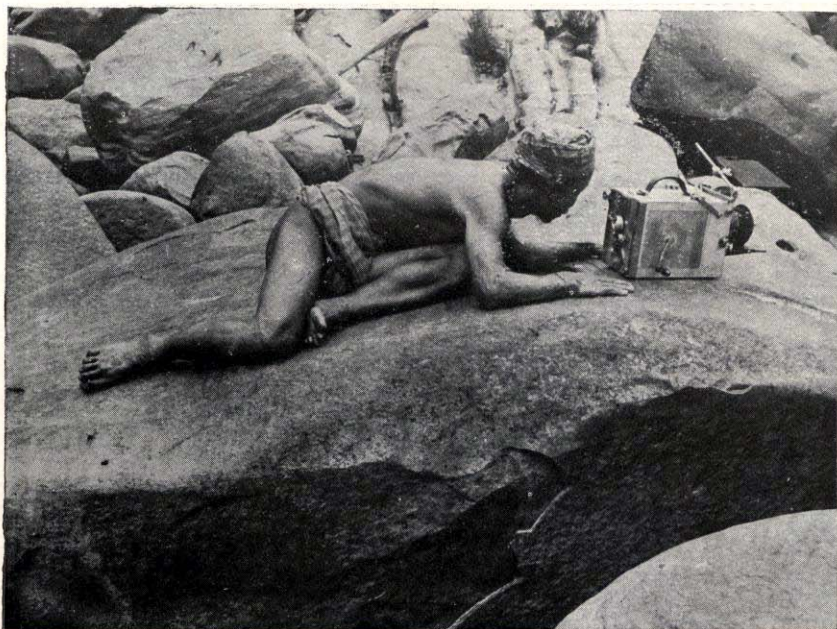
Daar staan ze de machtige vulkaankegels, die het Java Landschap beheerschen... fier en hoog van majesteit spiegelen ze zich in de uitgestrekte watervlakten der sawah's. Wie voelt bij zoo'n verheven beeld, de voortdurende dreiging van deze reuzen. Laat ons gaan naar de vulkaantoppen en beluisteren de machtige trilling van hun snuivenden adem. Laat ons komen onder de beklemmende bekoring van hun dreiging. Door de oerboschen, nog wazig van morgen-nevels, die langzaam opgezogen worden door de stralen van de ochtendzon, bestijgen we de hellingen van den vulkaan. We betreden het Helledal van den Papandajan krater, waar de lucht vergiftigd wordt door heete zwaveldampen. Nog angstwekkender van geheimzinnige somberheid is het vulkanisch oerbosch van Kawa Kemodjan. Overal stijgen de zwaveldampen op tusschen de naar het licht strevende boomreuzen... zonneharpen vormend in de hooge kruinen. Kokende moddermeren... en geen stap verder overweldigende tropische plantengroei. Angstige onzekerheid voor iederen mensch, die zich als verdwaald voelt in een magisch woud... en dan de Krakatau, de beruchte en gevreesde onderzee vulkaan, die in 1883 honderdduizend menschenlevens vernietigde. Woe-dende uitbarstingen... tienduizend erupties per dag, honderden Meters hoog... de zee één koking en zieding. De lava massa's de lucht ingeslingerd, blijven een ondeelbaar oogenblik als hemelhooge zwarte draperie hangen om terstond te veranderen tot dreigend grauwe wolkenchaos, die over het water aan komt stormen... satanisch gigantisch geweld... en dit alles

I. A. Ochse aan den Film-arbeid in Centraal Borneo bij de stroomversnellingen van de Barito rivier.

Het bivak van den Film-operateur in de Wildernis.

Een Dajakker in Centraal Borneo toont de grootste belangstelling voor het „draaikastje" van den film-operateur.

Op reis in de Rimboe.

Geluidloos glijdt de slanke vlekprouw door de sombere roerloosheid der oerboschen . . . een gevoel van beklemming komt over den eenzamen reiziger.

heeft het koele lensoog zonder emotie, objectief vastgelegd op driehonderd Meter afstand.

Deel III

BALI EN ZIJN HINDOE CULTUUR

Land van sereene schoonheid, van verfijnde Hindoe-cultuur; beschaving zoo vreemd en onbegrijpelijk voor Westerlingen, die voet aan wal zetten voor een bezoek aan dit smaragden eiland, dit kostbaar juweel in de kroon van Insulinde. Westerlingen kunnen dit kleinnood bezichtigen, op comfortabele wijze reizend in een pijlsnellen zes-cylinder, trekkend van logeergebouw tot logeergebouw van alle gemakken omringd. Snellend op modern toeristische wijze door het eiland met zijn wonderschoone landschapsbeelden, zijn tempels en processies, schaterend en kleurschetterend marktlevens, zijn ambachtslieden, verfijnde kunstenaars; de mannen bedreven zilver- en goudsmeden, de vrouwen minutieuse handwerksters van heerlijke goudweefsels... en tot slot eigenlijk een tegenstelling van al dit schoone... maar humoristisch... het Bali-neesche varken, het onmisbaar huisdier op ieder Bali-neesch erf... zijn leven en lijden.

Deel IV

LIJKVERBRANDING EN DANS OP BALI

De Rijstcultuur op Bali; beelden van rijke rijpe tropenstemming... en vervolgens die wondere Djangirdansers, die zittend hun verbeeldingen vertolken in rythmisch armbeweeg en hoofdgedraai op de klanken der gamelanmuziek. Het is een dans van twaalf mannen en twaalf vrouwen met den „Verteller” in het midden. Een kunstig samenspel... en dan... een

kind, een knaap van zeven jaar, geheel alleen in zittende houding verdroomt dit wezentje zichzelf in ijl lijnenspel der armen en verrukkelijke gelaatsmimiek. Een nietig kind... en honderden volgen bevangen en geboeid dit droombeweeg... de gamelan tokkelt, dan langzaam, dan snel... en tokkelt den tijd in stukken... de knaap droomt verder... jonge kunstenaar bij de Gratie Gods... of is het al ijdelheid... is het slechts oeroude cultuur zonder nieuwe varianten, bijna tot aangeboren instinct geworden.

Daar golft het aan als een breede stroom; de lijkverbrandingsprocessie. Daar torenen ze op, tientallen Meters hoog, de vorstelijke dooden-monumenten gestorst door een heir van dienaren. Daar bruist het aan als een woelige zee... stofwolken jagen op... de lage middagzon doorpoeiert het met gouden schijn. De menners op de doodentorens drijven de knechten aan tot meerderen spoed... Een beeld uit vervlogen eeuwen doemt op... tyrannen en slavenheiren... Oostersche luister en menschenvernedering... zoo moeten de Pyramiden van Egypte gebouwd zijn, zoo werden de centenaren zware steenen voor de mausoleums der goddelijke Nijlheerschers opgevoerd.

Deel V

SCHOONHEID EN WREEDHEID OP BALI

De lustverblijven der Balineesche vorsten... de monumentale badplaatsen met de vroolijk bedrijvige vrouwen en lustig plassende kinders... een processie met drakendansers en ook dat wreede spel der hanengevechten, zetelend in de godsdienstige opvattingen der Hindoe's, een spel wreeder schijnend dan het in werkelijkheid is, minder wreed dan de stierengevechten, waar de mensch het dier aanvalt en er mee speelt

als kat met muis. Hier is het een strijd van gelijken... en de dood maakt binnen enkele seconden een einde aan het gevecht.

De laatste indruk van Bali zij er een van schoonheid. De Lègong-danseresjes, meisjes van zeven jaar, die voor de oude tempels onder de heilige waringins met hun draperieën van luchtwortels hun teere stijlvolle dansen uitvoeren.

MAHAMOELIA

Zwerftochten door Borneo en Sumatra.

MAHAMOELIA beteekent het Al Luisterrijke.

Borneo en Sumatra in hun sfeer van luisterrijke natuurpracht, met de geweldige grootschheid van hun berglandschappen en oerbosch geheimenissen, inspireerde Polygoon tot den naam Mahamoelia.

Deel I

VAN JACHT EN DOODENFEEST IN BORNEO

Een kustreis van Noord-Oost-Borneo naar het Zuiden... steenkool en petroleumrijkdom van het geweldige eiland, rijkdom voor het grootste gedeelte nog niet geëxploiteerd... de Petroleumstad Balikpapan... en dan naar Bandjermasin en gondeliers en winkelen in de pittoreske waterstraten van het Venetië van Insulinde. Verder de machtige Barito rivier op... op krokodillenjacht met den bezweerder, die zich de vader van alle krokodillen noemt en er daarom geestelijke macht over meent te bezitten.

Een doodenfeest met hoogst merkwaardige ritus vormt het slot.

Deel II

DWARS DOOR BORNEO

Een tocht van vele dagen de Barito rivier op. Klapdreunend vaart de hekwieler door, steeds maar door, langs vlotwoningen en oerboschen, langs bergen en

Tropenstemming.

Een Lèjong-danseresje van Bali.

De Hooge-priester van Gintoe uit Midden Celebes met zijn vier vrouwelijke trawanten, tot werkelijkheid geworden heksen uit kinderlijke fantasie.

Kleine wilde Berg-Toradja's uit Midden Celebes . . . „versch” gekluisterd aan de banken van een pas geopend Zendingsschooltje . . . de eerste schrede op het pad der beschaving.

Dajak-nederzettingen... al maar door zijn klapperbonkend lied grommend... tot Poeroek Tjahoe; de laatste Hollandsche Bestuursvestiging tevens laatste Militaire Post aan de Barito. De hekwieler gaat niet verder, maar wij nemen een Dajakprauw en varen tot de stroomversnellingen der Barito, die worstelend overwonnen moeten worden. We tourneeren door het hart van Centraal Borneo... Siangland... Dajaksche dorpen in primitieven staat... de in boombast gekleede Dajakker... offerfeesten... ziektegenezingen, waarbij de in extase geraakte zieke zich genezen waant en met de priesters mede danst... en dan dat prachtige schouwspel van wilde en toch beheerschte kracht... de tijger-lenige zwaarddansers van Seripoi. Maar we willen naar andere streken... weg uit Borneo... de stroomversnellingen sleepen ons mee... de beschaving weer tegemoet.

Deel III

DOOR DE PADANGSCHE BOVENLANDEN

Padang en een Chineesche Tjap-Goh-Meh viering... een treinreis met de Tandrad-baan door de majestueuse Padangsche Bovenlanden... het meer van Singkarah, de beroemde Anei-kloof, het niet minder befaamde Karbouwen-Gat en de Kloof van Harau, de prachtige huizenbouw van Minangkabau... een bruiloft, ter eere waarvan we een „zachtaardig” spel het „beripat” zien, waarbij men elkaar tot bloedens toe met rotanrieten striemt, puur voor de aardigheid... en een klapperaap, die voor den gemakzuchtigen mensch à raison van een weinig voedsel den klapper-oogst binnenhaalt en meteen de hooge palmkruinen van dorre bladeren zuivert.

Deel IV

VAN VELERLEI UIT BATAKLAND

Van Sibolga over den beroemden auto-weg, die door tunnels leidt, waarover watervallen storten. Een auto-weg met een waarschuwbord aan het begin „*Oppassen 66 K.M. 1700 bochten*”. Snel stijgend bereiken we het Tobameer met zijn er omheen wonende Batak-bevolking, die liefhebbers van hondenvleesch... Hoe geweldig is het Tobameer met zijn prachtige baaien, omsloten door steile berggevaarten... met zijn waterspiegel 900 Meter boven dien van den Oceaan... en bij dit heerlijke meer en op het er in liggende eiland Samosir, volgen we het Bataksche volksleven... Bataksche dorpen, Batakkers bij het hartstochtelijk beoefende schaakspel, een Leprozerie, de Indigo Industrie, een regenvoorspelling van medicijnmannen... en dan het baden van buffels en kleuters in de golven van het woelige Toba-meer, een heerlijk opgewekt schouwspel vol reine levensvreugde.

Deel V

NIAS EN ZIJN WILDE KRIJGERS

Te paard door het woeste Nias met zijn merkwaardig gebouwde dorpen en zijn krijgszuchtige bevolking... Niassche weefsters en goudsmeden... de liefelijke gewoonte van het tanden vijlen, waarbij het slachtoffer meestal van pijn flauw valt... de oefenspringsteen van de sportieve mannen en dan een heel merkwaardige ziektegenezing, waarbij de geest, die de kwaal veroorzaakt, door den medicijnman langs een ketting van palmladeren uit het huis gelokt wordt en verzocht wordt in een houten paal te kruipen. Als de geest zich heeft laten verleiden om in het stuk hout te

gaan, neemt de zieke zijn „kruis” op en brengt het buiten het dorp, waar het in een afgrond geworpen wordt... Het slot geeft de modeste dans van Niassche vrouwen te zien, een dans, die de ingetogenheid en strenge zeden van dit volk duidelijk demonstreert. De krijgsvanachtige Niassche mannen geven in hun spiegelgevechtdansen uitdrukking aan hun vechtlustig temperament. In drachten, die eenigszins een nabootsing zijn van de costuums der 16e eeuwse Portugeesche soldaten, piraten en zeevaarders, leveren deze dansen een fantastischen en vreesaanjagenden aanblik op.

MAHAKOEASA

Van Toradja's en Papoea's in Ned. Indië.

MAHAKOEASA beteekent het Al Machtige.

Gelebes, maar vooral Nieuw Guinea in zijn almacht van duister ondoordringbaar eiland; dun bevolkt met „steenentijdperk”-menschen; dat immense Nieuw Guinea in zijn „negatieve” almacht van ongenaakbaarheid voor den Westerling, inspireerde Polygoon tot den naam Mahakoeasa.

Deel I

NAAR DE BERG TORADJA'S IN MIDDEN-CELEBES

Een prachtige zeereis van Soerabaja naar Makassar en vervolgens een kustreis over Menado en Gorontalo tot Poso in de Tomini Bocht waar we de ebbenhoutwinning in de oerboschen volgen... en dan te paard naar Midden-Celebes... langs het dal van de Poso-rivier met haar machtige stroomversnellingen tot aan het Poso-meer... en vervolgens kleine wilden op een pas geopend Zendingsschooltje... hun spelen, het fluitorkest... wat een tegenstelling, deze zwaar getatoueerde kinderen, vergeleken bij onze Hollandsche schooljeugd. Daarna zien we de heidensche ouders van deze kinderen in hun priesterdansen en hun methoden van ziektebehandeling met behulp van bezweringsformules, dans en tromgedonder.

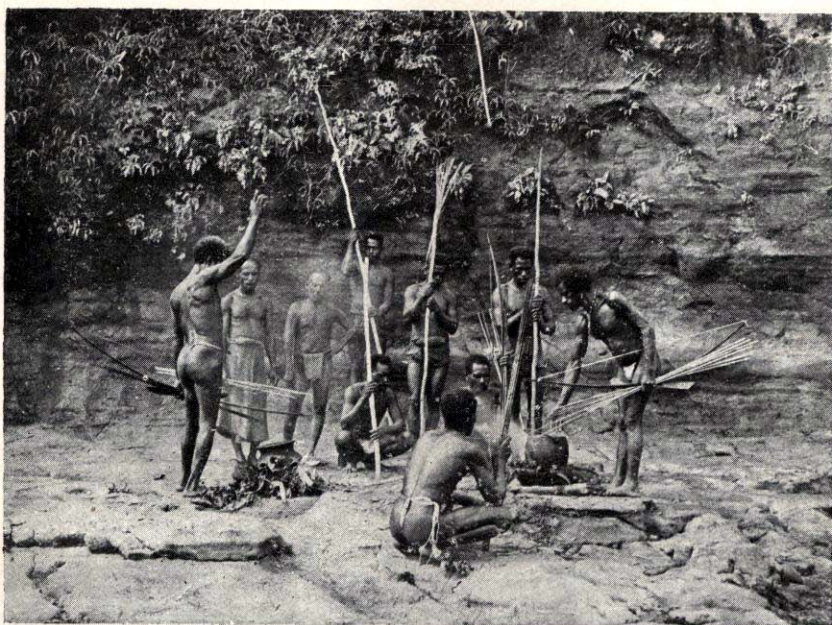
Vader Papoea met zijn Jacht-uitrusting.

Moeder Papoea met de kleine.

Om den Sago-pot.
Sago is het hoofdvoedsel van den Papoea en wordt gebruikt in den vorm van
koeken of stijfselpap.

Een Godsoordeel in Papoea-land.
De twistenden moeten de hand in een pot kokend water van den tegenstander
steken. Wie zich het ergst brandt, wordt in het ongelijk gesteld.

Deel II

DOOR DE MOLUKKEN

We tourneeren nog wat door de dorpen der Berg Toradja's en nemen met belangstelling kennis van hun Foeja-Foeja Industrie; dat is de vervaardiging van kleederen uit boombast, welke prachtig versierd en beschilderd worden. Deze industrie is een heel merkwaardige beschavingsuiting, die aan Mongoolsche invloeden doet denken. We maken nog een priesteressendans mee ter eere van een doodenfeest... priesteressen, tot werkelijkheid geworden heksen uit kinderlijke fantasie... alleen den bezemsteel ontbreekt ze om zoo de lucht door te suizen... en door de smaragden vulkaan-eilanden der Molukken met de Oud-Hollandsche forten uit het begin van onze komst in Indië, varen we dat donkere ongenaakbare deel der wereld tegemoet, dat Nieuw Guinea heet...

Deel III

MENSCHEN UIT HET STEENEN TIJDPERK

Aan wal in Manokwari, de hoofdplaats van Noord Nieuw Guinea... en door de „Kalverstraat” aldaar, loopt dat wilde volkje te flaneeren, dat het woord Papoea als soortnaam heeft. Het hoofdvoedsel van deze menschen is sago. De winning van het sago-meel uit de sago-palm, volgen we tot we het eindelijk zien verorberen in den vorm van stijfselpap, alleen voor Papoea-tongen om te genieten. Dan een archaische markt-scene, ruilhandel in primitieven vorm tusschen de zeemenschen, de bewoners van de eilandjes voor de kust en de landmenschen, die uit het binnenland van de bergen komen. Zeeproducten als gedroogde visch, schaaldieren en zeekomkommers worden ge-

ruild tegen hompen sagomeel, stukken suikerriet en vruchten. Maar niet altijd ruilt men... er bestaat ook een muntstelsel... de steenen bijl, dikwijls het eenige technische werktuig, waar de heele maatschappij van deze „steenentijdperk”-mensen op gebaseerd is. Met de steenen bijl, die weken en weken van arbeid aan slijpen kost, koopt men de „dure” artikelen als vrouwen, varkens en prauwen.

Deel IV

DE PAPOEA EN ZIJN STRIJD OM HET BESTAAN

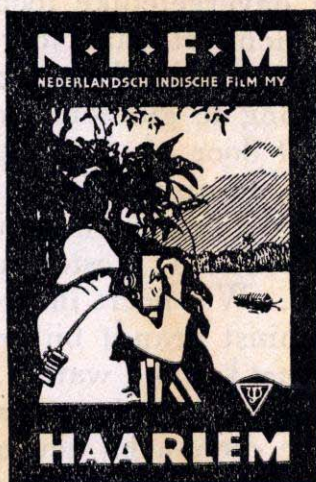
Nu gaan we de paalwoning-dorpen der Papoea's bezoeken; zoo heerlijk gelegen in de stille baaien of in zeestraten tusschen rots-eilandjes, met wuivende palmen overgroeid. Hier volgen we de Papoea's op de vischvangst en nemen we een kijkje bij de primitieve industrieën. Het bakken van aardewerk, dat de Egyptenaren duizenden jaren geleden nog practischer deden... het maken van een kano uit een boomstam met als eenig hulpmiddel de steenen bijl... een Papoea-smidse, iets zeer moderns voor Nieuw Guinea... het vervaardigen van manden, waarbij de zin voor versiering, in eenvoudigen maar smaakvollen vorm te voorschijn komt... en om het geheel niet al te „industriëel” te houden, een wedstrijd tusschen oorlogsprouwen.

Deel V

VAN OORLOG EN VREDE IN PAPOEALAND

Dagen en weken van reizen in een Papoea-prouw om naar dat duister ongenaakbaar deel van Nieuw Guinea te gaan, waar koppensnellerij en menschenroof

nog in zwang zijn. Het is een onvergetelijke tocht langs de wonder heerlijke Fjordenkust van Noord Nieuw Guinea. Af en toe moeten we aan land om onze verstijfde ledematen wat beweging te gunnen. Gewoonlijk worden we dan begroet door afschuwelijk krijschende en fluitende Papoea's, die als krankzinnigen over het strand dansen... Eindelijk zijn we in die woeste gebieden, waar sporadisch een Westerling doordringt... een Godsoordeel!... Wie heeft in een geschil gelijk?... Die zich het minst brandt bij het steken van zijn hand in een pot met kokend water... Op menschenroof tot het verkrijgen van nieuw slaven-materiaal of om als offer te dienen bij een of ander feest... Weerwraak van het beroofde dorp of Vredes-onderhandeling... Papoea Diplomaten aan het werk... de „Vredesconferentie” van de „Groote Mogendheden” van het Arfak Gebergte... unieke folkloristische opname... en dan naderen we het uiterste Oosten van Ned. Nieuw Guinea... het zoo prachtig aan den voet van het Cycloop Gebergte gelegen Sentanimeer... een rijdans van wilden... hoe anders zijn de dansen van deze onbeschaafde rassen vergeleken bij de gestyleerde verbeeldingen op Bali.

EN

LEVEREN
 FILMS MET VERTOONINGSRECHT
 EN
 FOTO'S MET REPRODUCTIERECHT
 BETREFFENDE
 NEDERLAND EN KOLONIËN
 OVER DE GEHEELE WERELD
 UITGEBREID ARCHIEF.

Vertegenwoordigers van: Fox News Amerika
 Standard Kinematograph Co. London
 International Projector Corp. Chicago
 Filmdienst Jost & Co. Dresden

Buitengewoon lid van de
Bund Deutscher Lehr- und Kulturfilmhersteller.

Hoofdkantoor: **Haarlem**, Koudenhorn 8, Tel. **11528**, 11629
 Tel. Adres: Polygoonfilm Haarlem. Postrekening 59139
 Bankiers: Amsterdamsche Bank - Haarlem
 Nationale Bankver. - Haarlem

Bijkantoren: **Den Haag**, Stationsplein 64 - Telefoon 15086
Amsterdam, Damrak 53 . . - Telefoon 41311
Buitenzorg, Java.

Naast de MAHA CYCLUS en enkele kleine filmwerken vervaardigde de Ned. Indische Film Mij. nog een tiental groote Filmwerken, te weten:

1. NAAR TROPISCH NEDERLAND, een reisfilm vervaardigd met medewerking van de Maatschappij Nederland en den Rotterdamschen Lloyd.
2. TROPISCH TOERISME, een reisfilm van Insulinde vervaardigd in opdracht van de Koninklijke Paketvaart Maatschappij.
3. MET DEN BELGISCHEN KROONPRINS DOOR NED. INDIE, een vorstelijke Reisfilm.
4. BATAVIA EN SOERABAJA, een boeiende cinematografische beschrijving van Indië's grootste steden.
5. WARTA SARI, een film der Oost Java Zending, vervaardigd in opdracht van het Nederlandsch Zendelingen Genootschap.
6. MELAWAN GELAP, een film over de Zending in de Buiten-Gewesten vervaardigd in opdracht van de Vereenigde Zending-corporaties in Nederland.
7. JAVA-SOEMBA, een film over de Zending in Midden Java en Soemba, vervaardigd in opdracht van de Gereformeerde Kerken in Nederland.
8. DE SUIKERFILM, behandelend de geheele Java Suiker Industrie, vervaardigd in opdracht van het Algemeen Syndicaat van Suikerfabrikanten in Ned. Indië en den Bond van Eigenaren van Suiker-ondernemingen in Ned. Indië.
9. DE TINFILM, behandelend de geheele Tinwinning op het Eiland Billiton, vervaardigd in opdracht van de Gemeenschappelijke Mijnbouw Maatschappij „Billiton”.
10. DE TABAKSFILM, behandelend de Cultuur der Vorstenlandsche Tabak op Midden Java, vervaardigd in opdracht van de Vereenigde Klatensche Cultuur Maatschappij.